

Učiteljski Tovariš.

List za šolo in dom.

Izhaja 1. in 15. dan vsakega meseca, in velja za celo leto 2 gold. 50 kr.
za pol leta 1 gold. 30 kr.

Tečaj IX. V Ljubljani 15. septembra 1869.

List 18.

Ali naj otroci v šestem ali sedmem letu grejo v šolo?

To vprašanje prevdarjajo že nekaj časa ne le šolski, temuč tudi drugi možje, ki se pečajo s šolskimi postavami in sploh s šolskim življenjem; toda še dan danes ni popolnoma določeno, s katerim letom naj otroci začenejo šolo.

Po večletni skušnji v učiteljskem stanu tudi jaz priterjujem tem, ki pravijo, da naj se sploh (izjeme naj bi bile povsod) sedmo leto odločuje otrokom za šolo, in sicer zato, ker

1. naj več otrok pred sedmim letom še na telesu ni toliko vterjenih, da bi brez škode mogli prenašati vse, kar šola od njih tirja. Če se pa otroci silijo in v kaki reči presilijo, jih ta nenaravna sila pozneje v splošnem duševnem in telesnem razvijanju dalje zadržuje kakor čas, ki ga pri začetku (le vidoma) zamude. Nekteri terdijo, da otrok prva leta v šoli nič kaj ne terpi, ker se le nekako igraje uči in še ne pozná resnosti šolskega življenja. Ta misel pa je popolnoma kriva; otroci morajo v šoli delati, ne igrati, in akoravno si učitelj prizadeva, da učencem, kolikor more, šolske nauke prijetno razvija, se otroški mehki um vendar kolikor toliko trudi in napenja, kar otrok vselej sam ne čuti; sej tudi plesavec veselo raja in pleše, pa se vselej vtrudi, in večkrat celó popolnoma onemaga.

Posebno naj bi se gledalo tudi na to, kako težavna je otrokom pot v šolo. Poglejmo po zimi, kako premerti, mokri v čevljih i. t. d. pridejo mali revčiki v šolo; ne more se jim vedno kazati, kako naj se napravljajo, kako naj se sploh varujejo slabih potov i. t. d., da bi toliko ne terpeli, ker v otroku

se pretaka živo kri, ki ga goni sim in tje, in ima še preslabo in premalo skušeno voljo, da bi pametno ravnal. Poletni čas male revčike nadleguje prehuda vročina toliko, da v šoli pri naj živejšem poduku omagajo in večkrat prav sladko zaspé, kar jim previdni učitelj tudi ne šteje v preveliko pregreho, in jih za tega voljo tudi nikdar ne graja ali še celó kaznuje; našteje se sto in sto takih in enakih vzrokov, kateri v očeh vseh skušenih šolskih mož jasno kažejo, da naj se nježna mladost ne preobložuje in ne mori prezgodaj. Ako pa učeni šolski postavodajavci omahujejo o tem vprašanji, naj pa si zvolijo gotovšo, ne pa negotovšo pot, dokler se popolnoma ne pokaže, kaj je bolje. Varujmo mlado drevesce, iz ktereга mora prirasti éversto, močno drevo!

2. V šestem letu je še naj več otrok za resni šolski nauk po duhu nezrelih.

Vsak naj po sebi sodi, in videl in spoznal bo, da se mu je še le pozneje jelo jasni v glavi, in da je še le v dvanaajstem ali trinajstem letu še le dobil pravo veselje do učenja in da je takrat v enem letu mogel več storiti, kakor popred dve ali tri leta; tedaj tù ne veljá izgovor, ki terdi, da naj se mlad človek zgodaj začčenja učiti; uči naj se le, toda domá — ne pa v resni šoli.

Današnja šola veliko veliko tirja že od malih učencev, in če se vse to sploh primerja z zmožnostjo pri otrocih s šestimi leti, se nikakor ne more sploh zapovedovati, da naj otroci že v šestem letu grejo v šolo, posebno ako se bode ravnalo po novi postavi, da bodo otroci dalje hodili v šolo. Otrok naj saj nekoliko dozori, potem naj se uči! Res, da eno leto ni veliko, toda skušena resnica je, da pri nježnih letih eno leto več izdá, kakor pozneje tri leta, in kar se na videz eno leto zamudi, se v resnici drugo leto trikrat prihití. Rekel pa bode morda kdo: Videl sem otroke, ki so že v šestem ali že v petem letu znali na pamet velikanske reči, in so zgled že marsikteremu mladenču. Ljubi moj, tudi jaz sem že videl in občil s takimi prezgodnjimi mladimi cveticami, pa skusil sem, da taki prezgodneži so malo malokrát donesli kaj sadú, ter so bili v v poznejih letih živa podoba mladega zaostalega drevja.

Otroci naj grejo tedaj sploh v sedmem letu v šolo, in učili in naučili se bodo ravno toliko, kolikor se naučé ti, ki začenjajo s šestim letom.

A. P.